

FIATALOK MŰHELYE

A KÖZÉPISKOLÁSOK MŰVÉSZETI VETÉLKEDŐJE MŰFORDÍTÁSI VERSENYÉNEK ANYAGÁBÓL

IDEGEN A TÜKÖRBEN

S U S A N N E   K R A B E

I. A második arc

Nekem már jó. Soha többé nem kell sorba állnom. Többé egy pénztár előtt sem, és egy váróteremben sem várakozathatnak. Én vagyok a nő a szájbédővel, ezzel a zöld négyzettel az orrom alatt, pántokkal a fülem mögött, és az emberek irigyelhetnének. Kéken villogó mentőautóként gurulok bevásárlókocsimmal a várakozó sorok mellett, egyenesen a pénztárhoz.

Az egész bevásárlóközpont helyet ad. Vigyázat, a nő a szájkosárral fertőző lehet. Vajon terjesztek-e valamilyen járványt? Vajon lehelek-e gyilkos baci-lusokat a zárt helyiségbe? Az anyák elhúzzák kíváncsi gyermekeiket a közelemből. Egy álmélgató kislánynak megtiltják, hogy csak úgy, ujjal mutasson a szájkosaramra.

Fertőzésveszély. Mindenütt fertőzésveszély. Új életem fertőtlenített feltételek mellett múlik. A kezeim nem elégednek meg közönséges szappannal. Codannal befújnak, mindig fertőtlenítőszagúak. Váltson naponta törülközőt! mondják. Soha ne menjen ki sapka nélkül! Mindig ügyeljen a fertőzés és a megfázás veszélyeire. Kerülnünk kell a medencéket. Szobanővényeinket el kell ajándékoznunk, mert a virágtengerben is baktériumok tanyáznak. A varázsszó: baktériumok. Mindenütt csírák. Mikroszkopikusan parányi állatkák, és mégis oly alattomosak. Százlábúaknak képzelem el őket, kicsinyített kukacoknak, hegyes vámpírfogacsákkal. A közöttünk lévő szálakat akarják szétszaggatni. Rágcsálják a kapcsolatunkat mint egy ellátóvezetékét. Fogkefén, hajkefén, körömkéfén. Csak azt lesik, hogyan kerüljenek a szervezetünkbe, és tegyenek tönkre bennünket. Csak papírpohárból iszok, és ásványvízzel öblítem ki a számat.

Igen, megváltoztam. A hajam oly gyorsan nő, hogy azt hiszem, ha még elég sokáig állok a tükör előtt, látni fogom a hajszálakat a tövükből kiugrálni. Az orrtómön összenőtt a sűrű szemöldököm, és úgy burjánzik fel a homlokomra, mint az ősebereknek. Túlzott hajnövekedés. Az orvosok azt mondják, hogy ez is a gyógyszerektől van. Körmeim szinte kiobbannak körömágyukból, mintha lekésnének valamiről. Az ajkaim felett világos bajuszka lengedez.

Már régóta a saját álmaimat álmodom, bár sűrűn más színekben jelennek meg előttem. A színek a színskálámon sötétkékbe mentek át. Az Ő kedvenc színe volt, ebben biztos vagyok. Óceánként néz rám a szemeimből, ha tükörbe nézek. Ebben a csendes mélységben állapotodott meg utolsó gondolata, és amit most nekem, nekem kell az eszemen átfuttatnom, nekem kell átgondolnom ezt a teljesen idegen eszmét. Utolsó pillantása élesíti a látásom.

De hát ez csak egy vese! Hallom az emberek tiltakozását, ha az idegenről és a jelzéseiről beszélek. Egy vese, egy kiválasztószerv. Ezernyi papilla, más semmi. Egy idegen a tükörben: bolha a fülemben. Rögeszme a szám és az orrom között, ha elgondolkodva nézel.

Egy idegen szívvel más lenne, azt kihallgathatnám és költőien dobogna. Azt érezném, hogy az idegen szív gyászindulót ver, emlékek a régi klasszikus koszorúereiről. Minden öröm pillanatában ugrándozna az ereimben, és mindig, amikor bánatos vagyok, kihagyna. De a vesék? Ki érzi a vesét? Az nem rontja el a jellemedet. És azonkívül kettő van belőlük.

Három, helyesbítek. Nekem három is van: egy működő és két néma kiválasztószerv, és a harmadik, az idegen egész elől, a hasamban vibrál. Minden mozdulat emlékezés egy vízvilágra, amely egy idegennel elsüllyedt. Régebben, amikor még a dialízistől függöttem, pulzusom folyékony nyelve rendületlenül a fülembé susogott a párnáról.

Kéken átsejlik az idegen a bőrömön, egy jól tapintható sebhely a bal lágýé-komon. A félhold megjelenik, mintha figyelmet igényelne. Azt akartam, hogy a barátom ott simogasson, ahogyan a pihés karomat is. De ő visszarettent annak érintésétől. Ez az idegen bosszúja, az Ő féltékenysége. Egy életen át, dörmögi. Egy életen át a lelkedzen viselsz. Ameddig nemcsak az én, hanem a te haláloed is elváltasz bennünket.

Mindenki arról beszél. Az emberek mellette vannak egy szervátültetésnek vagy ellene, mint ahogy mellette vagy ellene vannak egy üzlet zárórájának. A saját véleményüket úgy formálják, mintha a legújabb adótörvényről lenne szó. Egy agyhalott tényleg halott, és mennyire szabad az embernek halottnak lennie, mielőtt a szike belekezd, minél halottabb, annál megengedettebb a vágás?

Mindenki vitatkozik. Kihasználhatjuk-e bajtársainkat, ha saját tartalékainkat már kimerítettük. Alkudozás néhány elröbölt évre. Egy jelenet egy mészá-

ros-folyóiratban pálcikaemberkét ábrázol, aki egy pultnál májat kér. Szájvédős orvosok szolgálják ki.

Aprópó hús: léteznek még azok a horrorlátomások, melyekben az emberek bódultan, szervpotenciálként függőágyban lebegnek, és arra várnak, hogy felhasználják őket. Igen, ismerem azt a trillert. Nekem is végigfut a hideg a hátamon, ha látom a makulátlan testekre vadászó dzsipeket. Van szervkereskedelem? Hiszi ön azt, hogy visszaélnék az orvostudomány haladásával? Kariróban a beduinok véreredményeikkel és sejtípus-meghatározásaikkal a reptéren állnak, hogy veséiket a cukorbeteg szaúd-arábiai sejknek felajánlják. Ezt jogosnak tartják? Ezer dollár egy tékozló veséért, nagyon, nagyon kevés.

Minden beteg az értágulásokat fájlalja. Már mindenki hallott a riói gyerekekről, akiknek szeméthegek között levágták a fejüket, hogy mellkasukból kitéphessék a szívüket. Mindenki ismer valakit, aki egy másvalakit ismer, akinek van egy ismerőse, akivel Hollandiában valami borzasztó történt: ütös a halántékra, kábítóoltás. És napokkal később az autójában tér magához: takarosan megfoltozott háttal és egy vesével szegényebben. Ezt helyénvalónak találod? Ismerek egy férfit a dialízisről, neki voltak ilyen laza szövegei. Ha már elegendő lesz a facsargatásból, Indiába repülök, és megveszem magamnak azt, amire szükségem van. Sajnos, az agyvérzés előbb jött, mint a jutányos jegy Kalkuttába.

Mindenki kérdezősködik. Azon tételődnek, hogy kitöltés-e az adományozó-igazolványt, és hogy azt magukkal hordják-e vagy se. Vajon az adományozás jótett emberbaráti szeretetből, vagy a posztmodern kannibalizmus előremozdítása. Lehet, hogy az. De lehetséges, hogy a sebészek túl korán állítják le a gépeket, csupán azért, hogy egy friss májat megszerezzenek. Ez mégsem zárható ki. *Vagy gondolja el, az ön halott gyermekének el kellene ajándékoznia a szívecskéjét. Egy álarcos sebész kérné a fia szívét. Látott ön már hullát, akinek a szemét eltávolították? Annak fel van göngyöltve az arcbőre, és teljesen eltorzult ajkakkal mosolyog. Tudja, hogy az aghalottak néha átölelik ápolójukat? Az orvosok spinalizálásról beszélnek, és azt mondják, hogy az csak reflex, nem élet. De én elképzelem azt az ölelést, egy utolsó mozdulat a semmibe, ami a vállaimmal érek. Elképzelem, hogyan kúszik ez az ölelés láza a fertőtlenített köpenyem alá, és ahogy szomorúsággal megfertőz.*

Mindenki arról beszél. A tv-ben ismét egy olyan talk-show megy, ahol ezt körben megrágnak és megvitatják. Buzgólkodó, szakértő képű férfiakat kérdeznek. Senki sem beszél az idegenről, a másikról ott a tükörben, a búskomor súlyról a cipőmben. Hallom a fecsegést, és kikapcsolom a tv-t.

Csak ő nem. Ő nem tüntethető el a képernyőről, inkább tovább ficáncol gondolataim csatornáin. Fülből fülbe. Rá gondolok, vele álmodok, sétálok az emlékezetében, mint a labirintusokban, és csipkelődöm a tervein. Odaenge-

dem az árnyékot, az árnyékot, amely a megperzselődéstől véd. Belebújok, bele az árnyékba, újra felfedezem őt a képeimen. Az én nyelvemen szólítottam meg.

A szemeimből Ő néz rám.

A fejemben van.

A véremlékben van, a gyomromban, a hajamon.

Mindig a nyomomban van, mint egy felesleges láb.

Teli számmal nevetett.

Az én izzadságom az Ő izzadsága.

Az Ő fiúszaga, ami a pórusaimból párolog.

Megtöri a hangom. Belülről dőf a szívembe. A homlokomon az Ő ráncát fedeztem fel.

Az én gondom, a szúrás a lágyékomban, a tövis a húsomban. Az egész valómat keresztüljárja, ha kiáltok. A rémálmom, a félelmem, a szörnyű gondolatom, a rögeszmém.

De a gödröcskéimből rám mosolyog, és ironikusan elfojtja hisztérikus hangom: nyugalom, barátnóm. Én csak egy bolha vagyok a füledben.

Derültséget suttog belém. Veséjének rongyos szélét körülveszem hashájjal, amibe Ő belefészkelődik, hogy meglegyen a kényelme. Vastag bőrömet ráncossá tette.

Egy vírust juttatott a véredényeimbe, a moll hangot a mindennapi dalomba. Mi már csak duettet énekelünk.

Betegségem az Ő betegsége.

A mi hattyúdalunk.

Az Ő idő előtti halála, az én rossz lelkiismeretem.

Életem az Ő halála. Egymáshoz vagyunk láncolva, életre-halálra.

BALZAM Csilla fordítása

ÉJ NÉLKÜLI VÁROS

NEVEN UŠUMOVIC

Már megvirradt, amikor Párizsba értem. Az ég halványkék, piszkos és alacsony volt. A gyerekkoromra emlékeztetett, ilyen színű volt az a műanyag kancsó, amelyből anyám a fejemre locsolta a meleg vizet, amikor a mosdó felett a hajamat mostam.